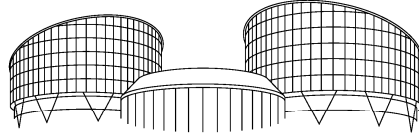

Tradus și revizuit de IER (<http://ier.gov.ro/>)

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A PATRA

CAUZA LOIRY ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 20425/20)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

17 mai 2022

Hotărârea este definitivă. Poate suferi modificări de formă.

În cauza Loiry împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din:

Gabriele Kucsko-Stadlmayer, *președinte*,

Iulia Antoanella Motoc,

Pere Pastor Vilanova, *judcători*,

și Ilse Freiwirth, *grefier adjunct de secție*,

Având în vedere:

cererea (nr. 20425/20) îndreptată împotriva României, prin care un resortisant francez, domnul Cyril Loiry, născut în 1978 și care locuia în Nogent sur Marne („reclamantul”), care a fost reprezentat de domnul G. Thuan Dit Dieudonné, avocat în Strasbourg, a sesizat Curtea la 18 mai 2020, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

decizia de a comunica prezenta cerere Guvernului României („Guvernul”), reprezentat de agentul guvernamental, doamna O.F. Ezer, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe;

decizia de a acorda prioritate cererii (art. 41 din Regulamentul Curții);

observațiile părților;

decizia de a respinge obiecția Guvernului cu privire la examinarea cererii de către un comitet;

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 26 aprilie 2022,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cererea privește neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive prin care s-a dispus înapoierea copiilor reclamantului la reședința lor obișnuită din Franța. Aceasta ridică probleme în temeiul art. 8 din Convenție.

2. Începând din 2009 și până în aprilie 2016, reclamantul a locuit cu un resortisant român, doamna Voica (a se vedea *Voica împotriva României*, nr. 9256/19, 7 iulie 2020). Aceștia au avut doi fii împreună: Y, născut în 2012, și Z, născut în 2015. Familia trăia în Franța.

3. În vara anului 2017, doamna Voica s-a mutat cu copiii în România, fără consimțământul reclamantului. La 19 august 2017, aceasta i-a comunicat reclamantului noua lor adresă.

4. În urma unei cereri formulate de reclamant la 27 martie 2018 în temeiul Convenției din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii („Convenția de la Haga”), Tribunalul București (hotărârea din 30 aprilie 2018) și Curtea de Apel București (hotărârea definitivă din 9 august 2018) au dispus înapoierea copiilor în Franța (pentru mai multe detalii, a se vedea *Voica*, citată anterior, pct. 13-15 și 18-23).

PROCEDURA DE EXECUTARE

5. Întrucât nu a putut să ia copiii înapoi în Franța, la 29 noiembrie 2018, reclamantul a contactat biroul unui executor judecătoresc pentru asistență. La 5 decembrie 2018, Judecătoria București a admis cererea executorului judecătoresc de a iniția procedura de executare. La 14 decembrie 2018, executorul judecătoresc a invitat-o pe doamna Voica să participe la o întâlnire în biroul său și a solicitat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului („DGASPC”) să îi acorde asistență în ceea ce privește executarea.

6. La 7 și 23 ianuarie 2019, Y, Z și mama lor s-au întâlnit cu reclamantul în biroul executorului. De asemenea, a fost prezent un psiholog de la DGASPC. Doamna Voica a susținut că procedura de executare era abuzivă și a explicat că reclamantul refuzase să țină legătura cu copiii. Y și Z au refuzat să se întoarcă în Franța cu tatăl lor. În consecință, DGASPC a solicitat Judecătoriei București să includă copiii într-un program de consiliere psihologică [art. 913 alin (2) din Codul de procedură civilă, „C. proc. civ.”; pentru mai multe detalii cu privire la procedura de executare, a se vedea hotărârea în cauza *Voica*, citată anterior, pct. 37].

7. La 12 februarie 2019, executorul judecătoresc a obligat-o pe doamna Voica să îi plătească reclamantului cheltuielile de executare, iar la 14 martie 2019 a instituit poprirea asupra conturilor bancare ale acesteia, pentru a extrage o treime din venitul său lunar.

8. La 5 aprilie 2019, judecătoria a dispus consilierea psihologică a copiilor timp de 2 luni în cadrul DGASPC. De asemenea, i-a sfătuit pe părinți să participe și ei la consiliere, pentru a restabili comunicarea și pentru a-și rezolva conflictele și pentru a-și repara relația disfuncțională. DGASPC a contactat un psiholog la 17 mai 2019 și, începând cu 24 mai 2019, au avut loc mai multe sesiuni de consiliere. La 10 iulie 2019, doamna Voica a informat DGASPC că nu îi va mai aduce pe copii la consiliere, având în vedere suspendarea procedurii de executare (a se vedea infra, pct.10). De asemenea, aceasta a acuzat psihologul de abatere profesională și a solicitat repartizarea unui alt terapeut în cauza respectivă. Programul a fost suspendat la 9 iulie 2019 și nu a fost finalizat niciodată, întrucât niciun raport final, întocmit de către un psiholog desemnat, nu a fost comunicat DGASPC, executorului judecătoresc și instanței, astfel cum prevede art. 913 alin. (3) din C. proc. civ.

CONTESTAȚIA LA EXECUTARE

9. La 3 ianuarie 2019, doamna Voica a depus o contestație la tribunal, solicitând suspendarea și anularea procedurii de executare.

10. La 24 iunie 2019, judecătoria a dispus suspendarea procedurii de executare, până la soluționarea cererii de anulare. Reclamantul a declarat apel și, la 13 noiembrie 2019, tribunalul a anulat respectiva hotărâre, pe motiv că aceasta privea hotărârea privind înapoierea copiilor de orice efect util. Acesta

a reiterat, de asemenea, faptul că exista riscul ca orice întârziere în executarea hotărârii de înapoiere să cauzeze prejudicii ireversibile relației dintre reclamant și copii.

11. Între timp, la 28 octombrie 2019, tribunalul a respins cererea de anulare, pe motiv că procedura a fost legală.

ALTE ÎNCERCĂRI DE PUNERE ÎN EXECUTARE

12. La 19 noiembrie 2019, 3 iulie și 18 august 2020, doamna Voica nu a participat la noile întâlniri programate să se desfășoare în biroul executorului judecătoresc.

13. La 31 iulie 2020, aceasta a fost obligată la plata cheltuielilor de executare și a altor cheltuieli, în cuantum de o treime din venitul său lunar. La 24 martie 2020, ea a fost obligată de asemenea de tribunal să îi plătească reclamantului o amendă zilnică de 1 000 de lei românești (RON) pentru întârzierile în executarea hotărârii de înapoiere.

14. La 6 ianuarie 2021, reclamantul a solicitat executorului judecătoresc reluarea procedurii de executare, însă, la 19 ianuarie 2021, executorul a refuzat, pe motiv că programul de consiliere nu fusese finalizat (a se vedea supra, pct. 8) și, prin urmare, în lipsa unui raport întocmit de un psiholog, executarea nu putea fi reluată, în conformitate cu art. 913 alin. (4) din C. proc. civ.

15. La 14 decembrie 2021, reclamantul a formulat o plângere penală împotriva doamnei Voica, din cauza preinsei opunerii a acesteia la executarea hotărârii de înapoiere. Până la data ultimei comunicări primite de la reclamant cu privire la această chestiune (10 mai 2021), acesta nu primise niciun răspuns din partea autorităților.

SITUAȚIA ACTUALĂ

16. La 22 octombrie 2019, Curtea de Apel (*Cour d'appel*) Paris a stabilit reședința copiilor la tatăl lor (pentru detalii, a se vedea hotărârea în cauza *Voica*, citată anterior, pct. 32-35) și, la 14 ianuarie 2021, Curtea de casație franceză (*Cour de cassation*) a confirmat această decizie, care a devenit astfel definitivă.

17. Doamna Voica a depus mai multe cereri în fața instanțelor române, solicitând stabilirea reședinței copiilor la ea, în România. Toate cererile sale au fost respinse pe motiv că instanțele române nu aveau competența de a se pronunța cu privire la această chestiune (hotărârile definitive din 7 august și 5 septembrie 2019 ale Curții de Apel București, hotărârea definitivă din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Dâmbovița și hotărârea din 18 noiembrie 2019 a Tribunalului București).

18. Potrivit reclamantului, la data ultimelor sale observații (10 mai 2021), doamna Voica lucra în Belgia, unde locuia singură, în timp ce copiii locuiau

în România, cu bunicii materni. Reclamantul a adus aceste informații în atenția autorităților naționale, care nu au luat măsuri pentru a asigura executarea hotărârii de înapoiere.

MOTIVAREA CURȚII

19. Reclamantul s-a plâns, în temeiul art. 8 din Convenție, că neexecutarea hotărârii definitive din 9 august 2018, prin care s-a dispus înapoierea copiilor săi în Franța, i-a încălcat dreptul la respectarea vieții sale de familie.

20. Curtea constată că prezenta cerere nu este în mod vădit nefondată în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Trebuie așadar să fie declarată admisibilă.

21. Principiile generale privind hotărârile instanțelor naționale și punerea lor în aplicare în ceea ce privește încredințarea și/sau contactul dintre un părinte și copilul său, inclusiv o hotărâre de înapoiere pronunțată în temeiul Convenției de la Haga, au fost rezumate, *inter alia*, în hotărârile pronunțate în cauzele *Sommerfeld împotriva Germaniei* (MC) [nr. 31871/96, pct. 64-65, CEDO 2003-VIII (extrase)], *Shaw împotriva Ungariei* (nr. 6457/09, pct. 63-68, 26 iulie 2011) și *Strumia împotriva Italiei* (nr. 53377/13, pct. 110-11, 23 iunie 2016).

22. În speță, deși instanțele au dispus înapoierea copiilor în Franța la 9 august 2018 (a se vedea supra, pct. 4), această hotărâre a rămas neexecutată cel puțin până la 10 mai 2021 (a se vedea supra, pct. 18), în pofida faptului că reclamantul a continuat în mod activ procedura de executare și a solicitat asistență din partea mai multor autorități (a se vedea supra, pct. 5, 15 și 18).

23. Măsurile luate până în prezent de autoritățile implicate nu au fost suficiente, prompte sau adecvate pentru a asigura înapoierea copiilor în Franța.

24. Executorul judecătoresc nu a făcut decât să organizeze întâlniri între părinți (a se vedea supra, 6 și 12), în ciuda opunerii la executare, manifestată de mama copiilor (a se vedea supra, pct. 6). În pofida urgenței inerente chestiunilor care privesc relațiile dintre părinți și copiii lor (a se vedea *Ignaccolo-Zenide împotriva României*, nr. 31679/96, pct. 102, CEDO 2000-I, și *Sylvester împotriva Austriei*, nr. 36812/97 și 40104/98, pct. 66-69, 24 aprilie 2003), executorul a permis trecerea unor perioade lungi de timp între aceste întâlniri. Într-adevăr, acesta a luat măsuri efective pentru a asigura rambursarea cheltuielilor de executare (a se vedea supra, pct. 7 și 13), însă aceste acțiuni nu pot, de sine stătătoare, să asigure executarea obligației de înapoiere (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ignaccolo-Zenide*, citată anterior, pct. 111).

25. În plus, cu excepția impunerii unei amenzi (a se vedea supra, pct. 13), executorul judecătoresc nu a asigurat aplicarea de măsuri coercitive împotriva doamnei Voica, deși erau disponibile mai multe opțiuni în temeiul art. 188, 905 și 911-913 din C. proc. civ., cum ar fi, de exemplu, adoptarea unor măsuri

restrictive împotriva debitorului ori asistență din partea unor experți sau psihologi desemnați de poliție și de DGASPC, în cursul actelor de punere în executare (a se vedea, de asemenea, *Raw și alții împotriva Franței*, nr. 10131/11, pct. 93, 7 martie 2013, și *Kuppinger împotriva Germaniei*, nr. 62198/11, pct. 107, 15 ianuarie 2015). Cu privire la acest ultim aspect, Curtea constată că plângerea penală formulată împotriva doamnei Voica a rămas fără răspuns până în prezent (a se vedea supra, pct. 15).

26. A fost nevoie de aproape unsprezece luni pentru ca instanțele să se pronunțe cu privire la contestația formulată de doamna Voica împotriva executării (a se vedea supra, pct. 9 și 11), ceea ce a determinat suspendarea executării pentru o perioadă de aproape cinci luni (a se vedea supra, pct. 10). După respingerea contestației, autoritățile nu au luat măsuri pentru a asigura comunicarea către instanță și celelalte autorități competente a unui raport întocmit de un psiholog desemnat, pentru a finaliza astfel programul de consiliere (a se vedea supra, pct. 8, *in fine*). Această lipsă de acțiune nu a fost justificată, ceea ce a contravenit obligației autorităților de a adopta fără întârziere măsuri utile, menite să stabilească o relație efectivă între reclamant și copiii săi înstrăinați. La fel de important, nefinalizarea programului de consiliere a fost folosită ulterior de executorul judecătoresc (drept scuză) pentru a refuza reluarea procedurii de executare, cauzându-i astfel reclamantului dificultăți suplimentare în privința eforturilor sale de a obține înapoierea copiilor săi în Franța.

27. În consecință, a fost încălcat art. 8 din Convenție.

CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

28. Reclamantul a solicitat 40 000 de euro (EUR) pentru prejudiciul moral, 45 751,25 EUR pentru cheltuielile de judecată suportate în fața instanțelor interne și 7 200 EUR pentru cele suportate în fața Curții.

29. Guvernul a considerat că sumele solicitate anterior sunt nejustificate și excesive și a argumentat că simpla constatare a unei încălcări ar trebui să constituie o reparație echitabilă suficientă.

30. Curtea apreciază că reclamantul a suferit cu siguranță un prejudiciu moral care nu poate fi compensat prin simpla constatare a unei încălcări. Având în vedere natura încălcării constatate și pronunțându-se în echitate, Curtea acordă reclamantului 7 500 EUR cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral.

31. Având în vedere documentele de care dispune și jurisprudența sa în materie, și reiterând faptul că un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora [a se vedea *Sargsyan împotriva Azerbaidjanului* (reparație echitabilă) (MC), nr. 40167/06, pct. 61-63, 12 decembrie 2017, și *Neulinger și Shuruk împotriva Elveției* (MC), nr. 41615/07, pct. 157-61, CEDO 2010], Curtea consideră că este rezonabil

să acorde suma de 2 400 EUR pentru cheltuielile de judecată efectuate în cadrul procedurii în fața Curții, plus orice sumă ce poate fi datorată de reclamant cu titlu de impozit.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *declară* cererea admisibilă;
2. *hotărăște* că a fost încălcat art. 8 din Convenție;
3. *hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume:
 - (i) 7 500 EUR (șapte mii cinci sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;
 - (ii) 2 400 EUR (două mii patru sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată de reclamant cu titlu de impozit, pentru cheltuielile de judecată efectuate în cadrul procedurii în fața Curții;
 - (b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
4. *respinge* cererea reclamantului de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris la 17 mai 2022, în temeiul art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulamentul Curții.

Ilse Freiwirth
Grefier adjunct

Gabriele Kucsko-Stadlmayer
Președinte